

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії)
(реєстр. № 1013 від 29 серпня 2019 року)**

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики за дорученням Голови Верховної Ради України від 30 серпня 2019 року розглянув на своєму засіданні 02 вересня 2019 року (протокол № 2) поданий Президентом України як невідкладний законопроект про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії) (реєстр. № 1013 від 29 серпня 2019 року) (далі – Законопроект) та встановив таке.

Метою запропонованих Законопроектом змін є забезпечення права кожного на отримання професійної правничої допомоги через скасування адвокатської монополії на надання такої допомоги.

Пропонована законодавча ініціатива має на меті внесення необхідних змін до Конституції України щодо скасування адвокатської монополії, а саме до статті 131-2, а також виключення підпункту 11 пункту 16-1 Розділу XV «Перехідні положення».

Для досягнення поставленої мети Законопроектом пропонується скасувати адвокатську монополію, а саме: виключити положення частини четвертої статті 131-2 чинної Конституції України, згідно з якою виключно адвокат здійснює представництво іншої особи в суді.

У зв'язку із цим пропонується вилучити:

а) частину п'яту статті 131-2 Конституції України, за якою законом можуть бути визначені винятки щодо представництва в суді у трудових спорах, спорах щодо захисту соціальних прав, щодо виборів та референдумів, у малозначних спорах, а також стосовно представництва малолітніх чи неповнолітніх осіб та осіб, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена;

б) підпункт 11 пункту 16-1 Розділу XV «Перехідні положення», згідно з яким із дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» представництво відповідно до пункту 3 частини першої статті 131-1 та статті 131-2 Конституції України

виключно прокурорами або адвокатами у Верховному Суді та судах касаційної інстанції здійснюється з 1 січня 2017 року; у судах апеляційної інстанції – з 1 січня 2018 року; у судах першої інстанції – з 1 січня 2019 року.

Відповідно до частини другої статті 145 Регламенту Верховної Ради України в межах предмету відання, Комітет робить наступні висновки:

1) згідно з статтею 154 Основного Закону України Законопроект поданий до Верховної Ради України належним суб'єктом законодавчої ініціативи – Президентом України;

2) прийняття поданого відповідно до статті 154 Конституції України Законопроекту не потребує викликаного системною єдністю норм Конституції України одночасного внесення змін до Розділу I «Загальні засади», Розділу III «Вибори. Референдум» і Розділу XIII «Внесення змін до Конституції України»;

3) Комітет вважає, що Законопроект відповідає вимогам статті 156 Конституції України, відповідно до якої повторне подання законопроекту про внесення змін до розділів I, III і XIII цієї Конституції з одного й того самого питання можливе лише до Верховної Ради України наступного скликання;

4) попередній аналіз Законопроекту дає змогу вважати, що у ньому відсутні положення (або подібні до них), які в раніше наданих висновках та прийнятих рішеннях Конституційного Суду України визнавалися такими, що скасовують чи обмежують права та свободи людини і громадянина або спрямовані на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України;

5) у Комітету є підстави вважати, що положення Законопроекту відповідають вимогам статей 157 і 158 Конституції України;

6) Комітет вважає, що питання закріплення за адвокатами виключного права на представництво в суді не належить до суспільних відносин конституційного рівня регулювання і прийняття Законопроекту сприятиме оптимізації механізму доступу до професійної правничої допомоги;

7) на думку Комітету, положення Законопроекту викладені повно, чітко, є несуперечливими та дадуть змогу системно регулювати відповідні суспільні відносини на конституційному рівні. Законопроект не потребуватиме прийняття до нього пропозицій і поправок, у тому числі редакційно-уточнювального характеру.

8) Комітет вважає, що недоцільно направляти Законопроект на наукову, юридичну чи іншу експертизу до прийняття Верховною Радою України постанови про звернення до Конституційного Суду України.

9) Комітет вважає недоцільним опублікування Законопроекту для всенародного обговорення у строк до прийняття Верховною Радою України постанови про звернення до Конституційного Суду України щодо цього Законопроекту.

Враховуючи викладене, а також положення статті 146 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України поданий Президентом України як невідкладний законопроект про внесення змін до Конституції

України (щодо скасування адвокатської монополії) (реєстр. № 1013 від 29 серпня 2019 року) включити до порядку денного другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та направити до Конституційного Суду України для одержання висновку щодо його відповідності вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

2. Доповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України від Комітету визначити члена Комітету Мережка О.О.

Голова Комітету

І.В. ВЕНЕДІКТОВА